

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Villabrand.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Hasse Wikberg, räddningstjänsten tillsammans med NN på försäkringsbolaget X.

OBJEKTET

Villan är ursprungligen uppförd som sommarbostad, men senare om/tillbyggd och vinterbonad. Ett äldre par bor nu i huset permanent. Villan är i ett plan med en yta av ca 75 m². I södra delen och västra långsidan finns vardagsrum och matsal. På östra långsidan en hall, pentry och i östra hörnet ett mindre sovrum. I villan saknas såväl brandvarnare som släckutrustning.

HÄNDELSEN

Paret lämnade bostaden vid 14-15 tiden på eftermiddagen. Man skulle åka för att uträtta olika ärenden. Man lämnar en lampa i sovrummet samt ytterbelysningen tänd. När man sedan, ca tre till fyra timmar senare, kommer hem reagerar man på att ytterlampan nere vid en verkstadsbod är tänd, men ytterlamporna uppe vid huset är släckta. Frun går upp till huset för att tända upp, men möts av kraftig rök i byggnaden. Mannen tar sig in i hallen och kastar vatten, som finns i olika ämbar, mot branden. Han ser lågor i den södra delen av sovrummet. Frun lyckas larma, via 112 kl 18.19, genom att krypande nå telefonen i vardagsrummet. Räddningstjänsten får larm kl 18.20 och rycker ut fem minuter senare. Genom dålig och otydlig adressangivelse fördröjs insatsen kraftigt (enligt rch i beredskap). Uppgiften saknas dock i larmrapporten. Rch beräknar fördröjningen till ca 10-15 minuter. Räddningstjänsten meddelar framkomst kl 18.50. Efter invändig insats med rökdykare och håltagning på tak, kunde branden släckas. Räddningsarbetet avslutades kl 20.50.

UNDERSÖKNINGEN

Vardagsrum med matplats, är i övre delen brandskadad. Övriga utrymmen är mer eller mindre totalt skadade av brand. Vid sovrummets södra vägg, mot hallen, och i väster mot pentrydelen är takbjälklaget genombrunnet. Väggpanelen av trä, är helt bortbrunnen ovanför den plats där badrumsspeglens suttit och upp mot taket. Till höger om denna plats, i hörnet mellan södra och västra väggen, är en garderob byggd. Ytterhörnet på denna är i övre delen också helt bortbrunnen. På sovrummets södra vägg har funnits ett tvättställ, över det en badrumsspegel och över spegeln en lampa. Lampan var av typ lågenergilampa, 7 W med skruvfattning, horisontellt monterad på väggen ca 50 cm under tak. Till höger om badrumsskåpet, mot garderoben har funnits en liten hylla som det stått rakgrejer på. I badrumsspeglens fanns enligt uppgift, inget utöver vad som normalt finns i ett sådant skåp. Om något legat upp på spegelskåpet har inte framkommit.

Primärbrandområdet kan fastställas till området högt på södra väggen och bort mot garderobens ytterhörna, i sovrummet. På långväggen till vänster om tvättstället sitter strömbrytaren till lampan. Från strömbrytaren, upp till dosa, via denna till lampan, och vidare runt garderoben i hörnet, bort efter västra väggen är en EKLK 1,5 mm² elkabel dragen under taklisten. Strömbrytare och brandskadad elkabel demonteras och undersöks. Strömbrytaren kan konstateras stå i tillslaget läge. Lampan har varit tänd, vid brandtillfället. Ledarna i elkabeln undersöks, men visar inga tecken på skador som kunnat orsaka brand. I övrigt kan inga andra presumtiva brandstiftare, inom primärbrandområdet, hittas eller påvisas. Lågenergilampan, som vid brandtillfället varit tänd, var ett halvår tidigare inköpt på varuhuset X i X-stad. Av lampinstallationen återfanns delar av armatyren samt lamphållare. Lamphållaren var så värmeskadad att den föll i bitar när man tog i den. Efter kontakt med Ulf Erlandsson SRV, som i sin tur

konsulterat expertis på Osram, kan konstateras att tändkretsen i dessa lampor är elektronisk. Det finns alltså ingen traditionell glimtändare utan en elektrod som blir varm just när gasröret ska tända. Om den får svårt att tända fungerar den som ett blinkande lysrör, vilket kräver upprepade startförsök. Startelektroden blir då så varm att den kan vålla smältskador och brand i plasten. De flesta lågenergilampor har därför flamskyddsbehandlad plast som är självsläckande. Enligt Osrams expertis finns det emellertid lågprisprodukter där tillverkaren inte använder flamskyddsmedel i plasten. Fabrikatet på aktuell lampa har inte kunnat fastställas (varuhuset X ville inte släppa informationen till mig).

SLUTSATS

Elkabelinstallationen inom primärbrandområdet uppvisar inga fel som skulle kunna startat branden, varför denna har uteslutits som brandorsak. Då inga andra brandstiftare heller kunnat påvisas i området, kvarstår endast lampan som tänkbar orsak. Med hänvisning till vad Osrams expertis uttryckt, kan lampan inte uteslutas som brandorsak.

ERFARENHETER OCH FÖRSLAG

Kan krav ställas på att endast el-produkter med flamskyddsbehandlad plast får finnas på marknaden? Brandvarnare är en självklarhet. Men avsaknad av en handbrandsläckare, begränsar också våra möjligheter att minimera konsekvenser.

Primärbrandområdet. Om elkablar lyfts till sin ursprungliga plats vid taklisten får vi också armaturens placering på väggen.